

Wat komt er op ons af op de arbeidsmarkt zorg en welzijn? Nu, straks en later

ARBEIDSMARKTPROGNOSES ROTTERDAM RIJNMOND 2022-2031

augustus 2022

VERDER

Inhoud

- > Inleiding
- > 1. Groeiende arbeidsmarktspanning en tekorten 3
- > 2. Beeld van de branches 4
- > 3. Beroepen: tekorten vooral bij zorgberoepen 5
- > 4. Verschillen tussen subregio's 7
- > 5. Wat nu: RAAT+DAAD 8
- > 6. In het kort 9

Wat komt er op
ons af op de
arbeidsmarkt
zorg en welzijn?
Nu, straks en later

ARBEIDSMARKTPROGNOSES
ROTTERDAM RIJNMOND
2022-2031
augustus 2022

Inleiding

Wanneer je zorg nodig hebt, wil je zeker weten dat deze ook met zorg en aandacht geboden kan worden. Nu, straks en in de toekomst. Zoals het nu lijkt komt de zorg in de regio Rotterdam Rijnmond ruim 10.000 mensen tekort over slechts 9 jaar. In 2021 is er nog gemiddeld 1 vacature per werkzoekende; in 2031 zijn dit al 4 vacatures per werkzoekende. De komende 3 jaar bieden echter nog een klein beetje lucht. Je zou dit ook een 'window of opportunity' kunnen noemen. Een periode waarin we de zorg kunnen aanpassen naar een vorm waarin we die toenemende zorgvraag wel aankunnen met de hoeveelheid medewerkers van nu. Zorg waarin mensen met plezier werken, want zonder de mensen die dag in dag uit werken in de zorg zijn we namelijk nergens.

Om de arbeidsmarkt in balans te brengen is het belangrijk te weten wat er nodig is. Op basis van trends en ontwikkelingen in de zorg kunnen voorspellingen gedaan worden van hoeveel zorg er in de toekomst nodig is en hoeveel mensen er nodig zijn om die zorg te kunnen leveren. Daarom doet deRotterdamseZorg eenmaal per jaar een arbeidsmarktprognose. Deze arbeidsmarktprognose is gebaseerd op de informatie uit het Prognosemodel Zorg en Welzijn. Trends en ontwikkelingen, ook op

het gebied van innovatie, zijn al meegewogen in de berekeningen. Deze cijfers laten dus de verwachting zien van de personeelstekorten wanneer we blijven doen wat we nu doen en met de ontwikkelingen die er de komende jaren naar verwachting worden doorgevoerd. Meer informatie over de methodiek en scenario's vind je op prognosemodelzw.nl ▶.

In deze publicatie wordt ingegaan op de tekorten in het werkgebied van Rotterdam Rijnmond; het werkgebied omvat de zorgkantorregio's Rotterdam, Zuid-Hollandse Eilanden en Rotterdam-Krimpen/Capelle. Hoewel deze nieuwe prognoses een zorgelijk beeld schetsen met grote personeelstekorten in de toekomst, zijn ze vooral heel helpend. Door deze prognoses kunnen we nu (nog) ingrepen doen waardoor we kunnen voorkomen dat deze voorspellingen uitkomen. Dat is ook waar zorg, onderwijs en de Gemeente Rotterdam, onder regie van deRotterdamseZorg met de **RAAT+DAAD 3.0** ▶ aan werken. In dit actieplan staat wat partijen gezamenlijk en afzonderlijk doen om de tekorten in de zorg in de regio terug te brengen. Zo werken we samen aan een toekomstbestendige zorg.

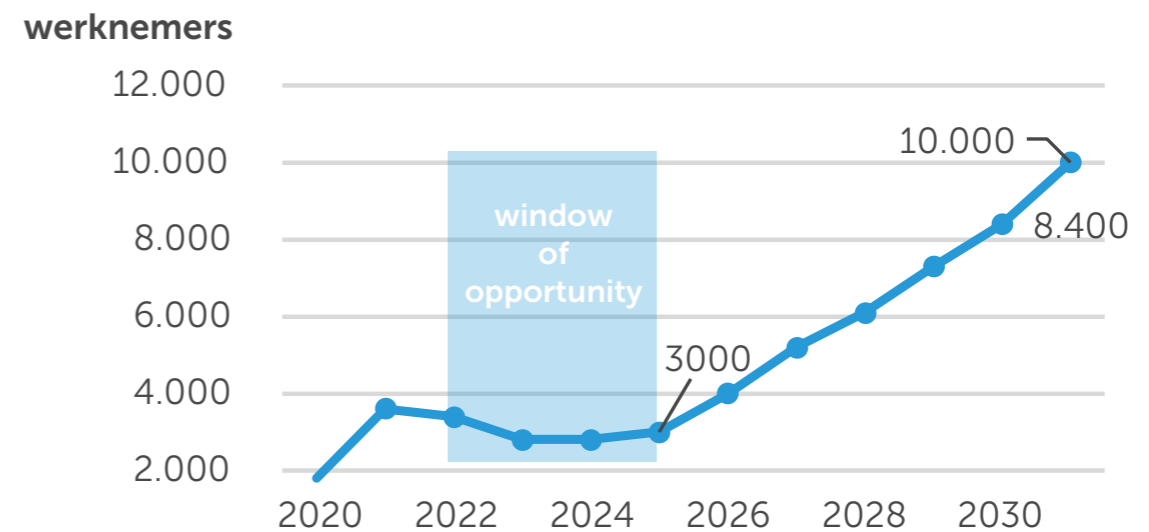
1. Groeiende arbeidsmarktspanning en tekorten

In 2025 is het verwachte tekort 3000 werknemers. In 2030 loopt het personeelstekort op naar meer dan 8000 werknemers en 2031 naar 10.000 werknemers tekort. In 2021 is er nog gemiddeld 1 vacature per werkzoekende; in 2031 zijn er al gemiddeld 4 vacatures per werkzoekende, een signaal van een oververhitte arbeidsmarkt met grote tekorten.

De 'window of opportunity' biedt kansen om ons voor te bereiden op de aanpak van de verwachte tekorten.

In 2021 nog gemiddeld 1 vacature per werkzoekende; in 2031 zijn er al gemiddeld 4 vacatures per werkzoekende

FIGUUR 1 Prognose personeelstekorten, regio Rijnmond

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, bewerkt door deRotterdamseZorg

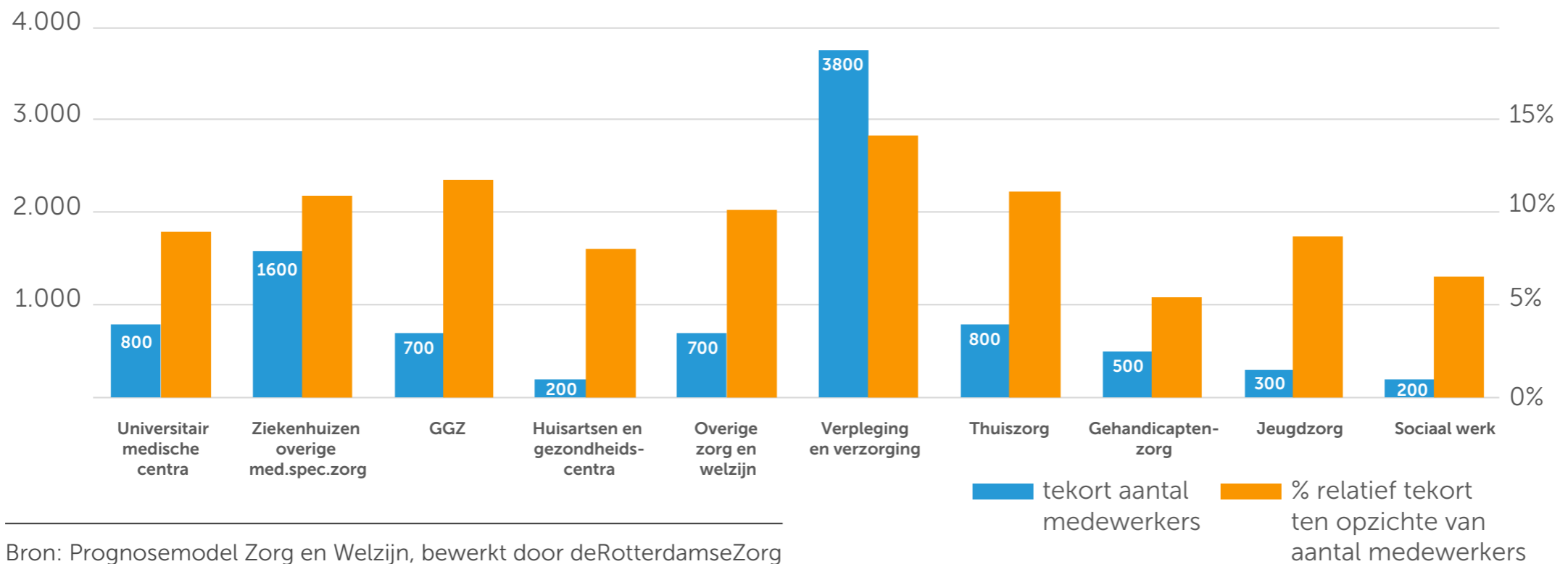
2. Beeld van de branches

Grote branches krijgen in 2031 naar verwachting te maken met een groot absoluut aantal werknemers tekort; vooral in de sector Verpleging & Verzorging (V&V) en bij de ziekenhuizen is dit het geval. In de V&V zou het tekort oplopen tot bijna 4.000 personen en in de ziekenhuizen tot 1600 personen in 2031.

Als we het tekort in een branche als percentage van het aantal werkenden in een branche weergeven, blijft dit relatieve tekort in de V&V in Rijnmond weliswaar het grootst, maar laten ook andere branches relatief grote tekorten zien.

Bijvoorbeeld bij de branche van huisartsen en gezondheidscentra is dit relatieve tekort van 8% substantieel. Door een tekort in de huisartsenzorg kan substitutie naar de eerstelijnszorg belemmerd worden.

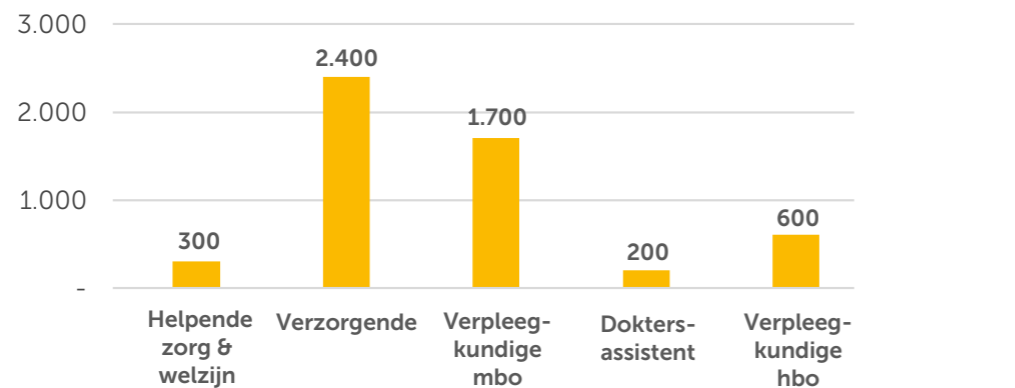
FIGUUR 2 **Personeelstekort per branche in 2031, regio Rijnmond**

3. Beroepen: tekorten vooral bij zorgberoepen

In 2031 zijn er vooral tekorten in een aantal zorgberoepen (zie figuur 3). Bij verzorgenden-IG wordt het grootste absolute tekort verwacht van rond 2.400 personen. Op de bijna 11.000 verzorgenden-IG is er dan bijna 1 op de 5 medewerkers tekort. Bij mbo-verpleegkundigen is het verwachte absolute tekort in 2031 rond 1.700 personen, van alle werkenden mbo-v'ers bijna 1 op de 4. Bij zorghulpen is er in 2031 wellicht sprake van een klein overschot; dit zijn werkzoekenden. Door scholing naar de kwalificatie van helpende kan mogelijk hiermee het tekort aan helpenden teruggebracht worden.

Tekorten in aantal medewerkers

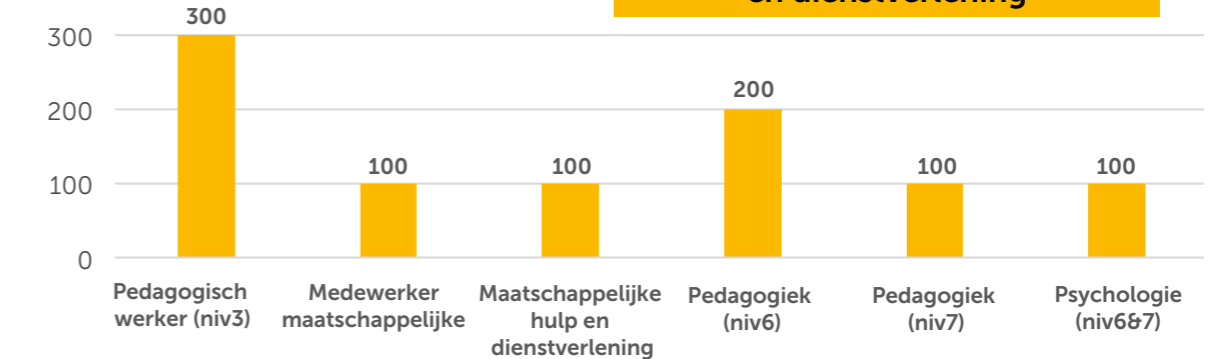
FIGUUR 3 Personeelstekorten zorgberoepen, regio Rijnmond, in 2031

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, bewerkt door deRotterdamseZorg

Ook in welzijnsberoepen tekorten

In sommige welzijnsberoepen treden er ook tekorten op (zie figuur 4). Vooral bij de functie van maatschappelijke hulp en dienstverlening ontstaan er forse tekorten, op het aantal werkenden ongeveer 1 op 7. De omvang van het werkelijke tekort is mede afhankelijk van beleidskeuzes. Ook kan de vraag naar andere welzijnsberoepen toenemen als naast medische gerichte zorg het welbevinden van bijvoorbeeld oudere cliënten in de verpleging en verzorging (nog) meer aandacht vraagt.

Tekorten in aantal medewerkers

FIGUUR 4 Personeelstekorten welzijnsberoepen, regio Rijnmond, in 2031

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, bewerkt door deRotterdamseZorg

Tekorten specialistische functies

Er zijn wel landelijke maar geen regionale prognosecijfers over tekorten in specialistische functies als gespecialiseerd verpleegkundige en psychiater. In de top 3 met grootste landelijke tekorten, staan de beroepsgroepen van specialisten ouderengeneeskunde en arts verstandelijk gehandicapten bovenaan. Ook bij de GGZ beroepen en bij gespecialiseerd verpleegkundigen worden grote tekorten verwacht. Bij deze specialistische functies zijn naar waarschijnlijkheid ook regionale tekorten te verwachten.

TOP 3 SPECIALISTISCHE ZORGBEROEPEN

met grootste relatieve tekorten ten opzichte van de werkzame beroepsgroep, Nederland

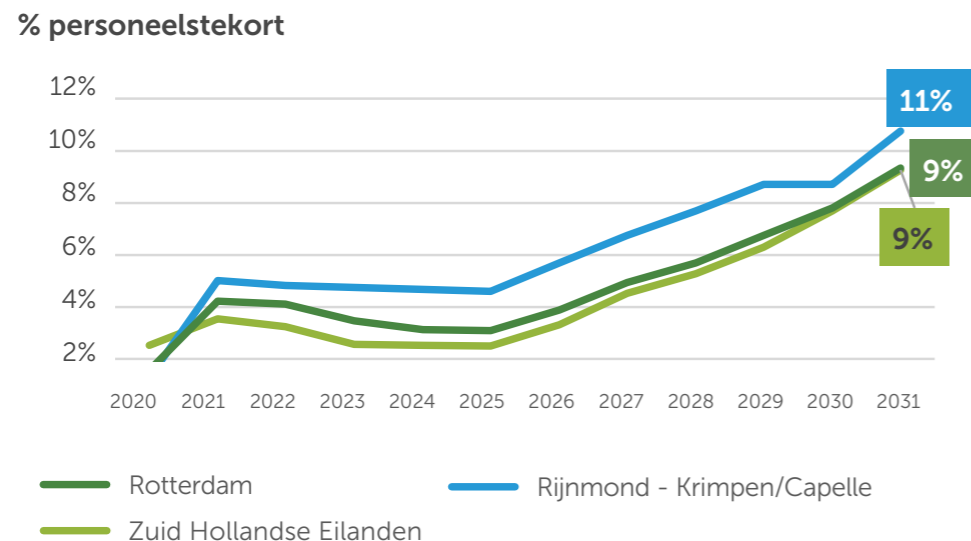
- 1** Specialist ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten en ondersteuners (32%)
- 2** GGZ beroepen geraamd door Capaciteitsorgaan¹ (25%)
- 3** Gespecialiseerd verpleegkundige (20%)

¹Gz-psycholoog, Psychotherapeut, Klinisch psycholoog, Klinisch neuropsycholoog en Verpleegkundig specialist ggz, arts verslavingszorg en psychiater

4. Verschillen tussen subregio's

Er zijn verschillen in tekorten naar zorgkantoorregio's (zie figuur 5). In Rotterdam en Zuid Hollandse Eilanden liggen de procentuele tekorten rond 9% van het aantal werkenden. In de subregio Krimpen en Capelle is het verwachte percentage tekort 11% van het aantal werkenden.

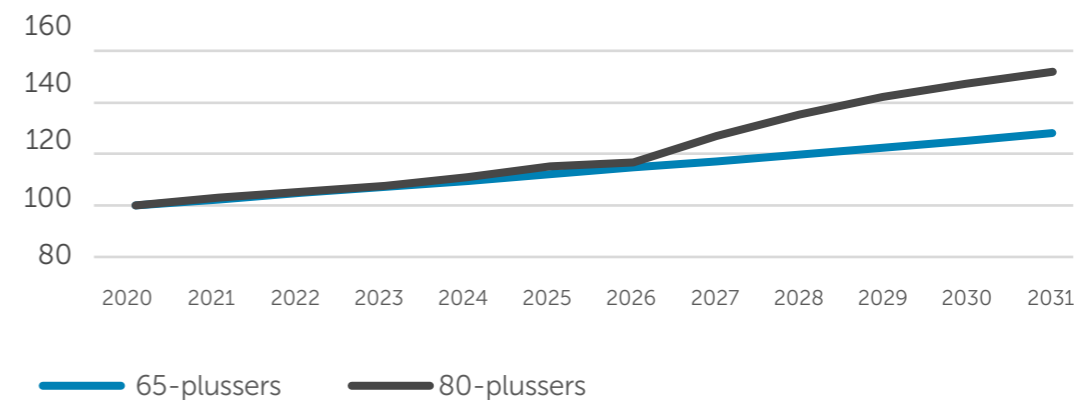
Het samengesteld effect van een kleine beroepsbevolking en veel 65-plussers in een subregio maakt dat de omvang van de verwachte personeelstekorten verschillen tussen de subregio's. Zo heeft de subregio Krimpen en Capelle met de grootste personeelstekorten het hoogste percentage 65-plussers en de kleinste beroepsbevolking.

FIGUUR 5 Tekort als % van aantal werkenden per subregio

Demografie: de grote 'driver' van tekorten

Belangrijke oorzaak van tekorten in zorg en welzijn zijn de toenemende zorgvraag als gevolg van verandering in de samenstelling van de bevolking. De omvang van de groep 65-plussers stijgt gestaag de komende jaren in de regio van Rijnmond (zie figuur 6). De toename van het aantal 80-plussers is nog sterker, vooral na 2026 als er een versnelde groei optreedt.

FIGUUR 6 Verandering aandeel 65- en 80-plussers, regio Rijnmond, indexcijfers (2020 = 100)*

Bron: Prognosemodel Zorg en Welzijn, bewerkt door deRotterdamseZorg
* PBL/CBS regionale bevolkings- en huishoudensprognose 2019

5. Wat nu: RAAT+DAAD

De periode tot 2026 laat nog een stabiel beeld zien: een enigszins gespannen arbeidsmarkt met hoge werkdruk maar nog relatief geringe tekorten. Deze periode biedt kansen - een window of opportunity - om door de in de RAAT+DAAD 3.0 afgesproken maatregelen te nemen, om het tij te keren en de doelstellingen 25% minder uitstroom, 25% minder verzuim en 25% meer zorgproductiviteit door sociale en technologische innovatie te halen in 2025. Dit doen we aan de hand van drie actielijnen; modern werkgeverschap, leercultuur en sociale en technologische ontwikkelingen. Jaarlijkse bijgestelde prognoses en monitors met facts & figures bieden inzicht in hoeverre we hierin slagen.

6. In het kort Arbeidsmarktprognoses

ROTTERDAM RIJNMOND 2022-2031

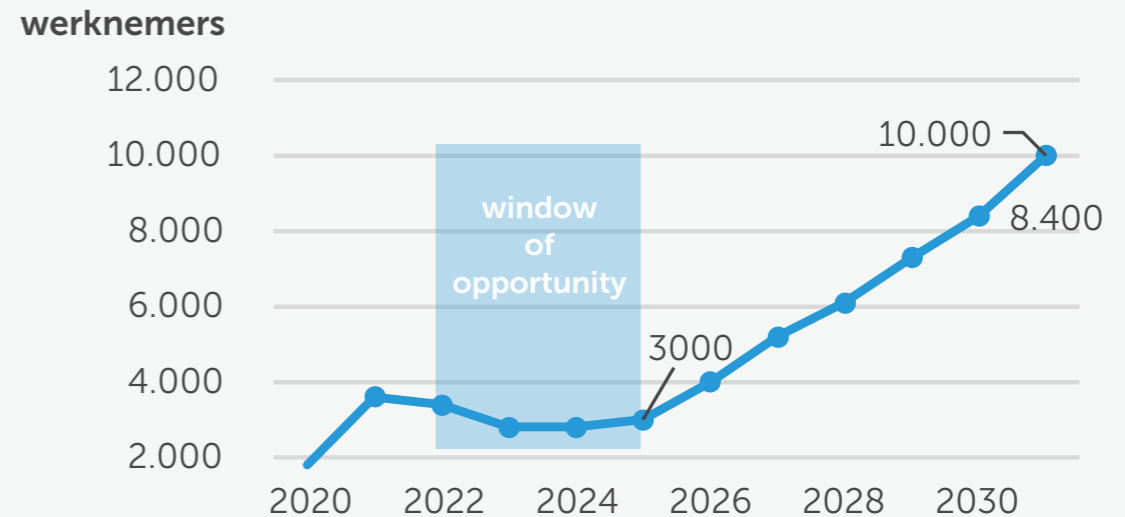
In 2021 nog gemiddeld 1 vacature per werkzoekende; in 2031 zijn er al gemiddeld 4 vacatures per werkzoekende

TEKORT ALS % VAN AANTAL WERKENDEN per subregio

11%	Rotterdam - Krimpen/Capelle
9%	Rotterdam
9%	Zuid-Hollandse Eilanden

WINDOW OF OPPORTUNITY 2022-2025

TOP 3 SPECIALISTISCHE ZORGBEROEPEN met grootste relatieve tekorten ten opzichte van de werkzame beroepsgroep, Nederland

- 1 Specialist ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten en ondersteuners (32%)
- 2 GGZ beroepen geraamd door Capaciteitsorgaan¹ (25%)
- 3 Gespecialiseerd verpleegkundige (20%)

Volg deRotterdamseZorg op:

 derotterdamsezorg.nl

 twitter.com/@RotterdamseZorg

 company/derotterdamsezorg

 facebook.com/deRotterdamseZorg

 instagram.com/derotterdamsezorg

